

I

(Akti su usvojeni na osnovu sporazuma EZ/Euratom sporazuma čije je objavljivanje obavezujuće)

REGULACIJE**REGULACIJA (EZ) br. 713/2009 EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVJETA****od 13 jula 2009.godine****o osnivanju Agencije za saradnju energetske regulatora****(Tekst sa važnošću EEA-a)**

EVROPSKI PARLAMENT I SAVJET EVROPSKE UNIJE,

Uzimajući u obzir sporazum o osnivanju Evropske zajednice, a posebno njegov član 95,

Uzimajući u obzir predlog Komisije,

Uzimajući u obzir Mišljenje Evropskog ekonomskog i socijalnog Komiteta⁽¹⁾,Uzimajući u obzir Mišljenje Komiteta regija⁽²⁾,Djelujući u skladu s postupkom utvrđenim članom 251 Sporazuma⁽³⁾,

Budući da:

- (1) Saopštenje Komisije od 10. januara 2007., naslovljeno „Energetska politika za Evropu“ naglasilo je važnost kompletiranja unutrašnjeg tržišta električne energije i prirodnog gasa. Poboľšanje regulatornog okvira na nivou Zajednice označeno je kao ključna mjera za postizanje tog cilja.

¹ OJ C 211, 19.8.2008,p.23.

² OJ C 172, 5.7.2008, p.55

³ Mišljenje Evropskog Parlamenta od 18 juna 2008.g. (nije još uvijek obavljeno u službenom listu), opšti stav Komisije od 9 januara 2009.g. (OJ C 75 E, 31.3.2009,p.1) i stav Evropskog parlamenta od 22 aprila 2009.g. (nije još obavljeno u službenom listu), odluka savjeta od 25 juna 2009.g.

- (2) Nezavisna savjetodavna grupa za električnu energiju i gas, nazvana Evropskom regulatornom grupom za električnu energiju i gas“ („ERGEG“) osnovana je odlukom Komisije 2003/796/EZ⁽⁴⁾ da bi se olakšale konsultacija, koordinacija i saradnja između regulatornih organa država članica i između tih organa i Komisije sa svrhom konsolidovanja unutrašnjeg tržišta električne energije i prirodnog gasa. Ta je grupa sastavljena od predstavnika nacionalnih regulatornih organa, osnovanih u skladu sa Direktivom 2003/54/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2003. u pogledu zajedničkih pravila za unutrašnje tržište električne energije⁽⁵⁾ i s Direktivom 2003/55/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. juna 2003. u pogledu zajedničkih pravila za unutrašnje tržište prirodnog gasa⁽⁶⁾.
- (3) Rad koji je preduzeo ERGEG od njegovog osnivanja dao je pozitivan doprinos unutrašnjem tržištu električne energije i gasa. Naravno, široko je priznato u sektoru i predloženo od strane samog ERGEG-a da sada treba da počne dobrovoljna saradnja između nacionalnih regulatornih organa unutar strukture Zajednice s jasnim nadležnostima i s pravom donošenja pojedinih regulatornih odluka u brojnim posebnim slučajevima.
- (4) Evropski savjet je od 8 i 9 marta 2007. pozvao Komisiju da predloži mjere za postavljanje nezavisnog mehanizma za saradnju nacionalnih regulatornih organa.
- (5) Države članice trebaju usko saradivati, uklanjajući prepreke za prekogranične razmjene električne energije i prirodnog gasa s namjerom postizanja ciljeva energetske politike Zajednice. Na osnovu procjene uticaja zahtjeva za izvorima na neki centralni subjekat bilo je zaključeno da nezavisni centralni subjekat ponudi brojne dugoročne prednosti drugih opcija. Treba osnovati Agenciju za saradnju energetskih regulatora („Agencija“) da bi se ispunila regulatorna praznina na nivou Zajednice i da bi se doprinijelo efikasnom funkcionisanju unutrašnjih tržišta električne energije i prirodnog gasa. Agencija bi takođe omogućila nacionalnim regulatornim organima da poboljšaju svoju saradnju na nivou Zajednice i da učestvuju, na uzajamnoj osnovi, u obavljanju funkcija koje se odnose na Zajednicu.
- (6) Agencija treba da osigura da se ispravno koordiniraju regulatorne funkcije koje obavljaju nacionalni regulatorni organi u skladu sa Direktivom 2009/72/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 13 jula 2009.godine u pogledu zajedničkih

⁴ OJ I. 296,14.11.2003,p.34

⁵ OJ L. 176,15.7.2003, p.37

pravila za unutrašnje tržište električne energije⁽⁶⁾ i sa Direktivom 2009/73/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 13 jula 2009.godine u pogledu zajedničkih pravila za unutrašnje tržište prirodnog gasa⁽⁷⁾ i, u slučaju da je to potrebno, da se završavaju na nivou Zajednice. U tom je smislu nužno garantovati nezavisnost Agencije od proizvođača električne energije i gasa te operatora prenosnog i distributivnog sistema, bilo privatnih ili javnih, i od potrošača i da se osigura usklađenost njenih akcija sa legislativom Zajednice, njenim tehničkim i regulatornim kapacitetima i njenom transparentnošću, odgovornošću prema demokratskoj kontroli i efikasnošću.

- (7) Agencija treba da nadgleda regionalnu saradnju između operatora prenosnog sistema u sektorima električne energije i gasa kao i izvršenje zadataka Operatora za električnu energiju Evropske mreže sistema prenosa („ENTSO za električnu energiju“) i Operatora za gas Evropske mreže sistema prenosa („ENTSO za gas“). Uvođenje Agencije bitno je za osiguranje da se saradnja između operatora sistema prenosa odvija na efikasan i transparentan način u korist unutrašnjih tržišta električne energije i prirodnog gasa.
- (8) U saradnji sa Komisijom, državama članicama i mjerodavnim nacionalnim organima, Agencija treba da nadgleda unutrašnja tržišta električne energije i prirodnog gasa i kad je to prikladno informiše Evropski parlament, Komisiju i nacionalne organe o svojim zaključcima. Ove zadatke nadgledanja Agencije ne smiju niti duplirati niti ometati Komisija ili nacionalni organi, naročito ne organi za nacionalnu konkurenciju.
- (9) Agencija ima važnu ulogu u razvijanju okvirnih smjernica koje su po prirodi neobvezne (u daljnjem tekstu „okvirne smjernice“) i s kojima se moraju slagati kodeksi mreže. Takođe se smatra prikladnim za Agenciju, i konsistentnim za njenu svrhu imati ulogu u pregledanju kodeksa mreže (i kad se donose i kad se mijenjaju) da bi se osiguralo da su oni u skladu s okvirnim smjernicama prije nego što se oni mogu predložiti Komisiji na usvajanje.
- (10) Prikladno je osigurati integralni okvir u okviru kojeg su nacionalni regulatorni organi u stanju da učestvuju i sarađuju. Taj okvir treba da olakša ujednačenu primjenu zakona na unutrašnjem tržištu električne energije i gasa širom Zajednice. U pogledu situacija koje se tiču više od jedne države članice, Agenciji treba dati pravo na donošenje pojedinih odluka. Ovo pravo treba pod određenim

⁶ Pogledati stranicu 55 ovog službenog lista

⁷ Pogledati stranicu 94 ovog službenog lista

- uslovima da pokrije tehnička pitanja, regulatorne režime za infrastrukturu električne energije i gasa koja povezuje ili bi mogla povezati najmanje dvije države članice i, kao posljednje pribježište, izuzeće od pravila unutrašnjeg tržišta za nova priključivanja električne energije i novu gasnu infrastrukturu smještenu u više od jedne države članice.
- (11) Budući da Agencija ima opšti nadzor nacionalnih regulatornih organa, ona treba imati savjetodavnu ulogu prema Komisiji, drugim institucijama Zajednice i nacionalnim regulatornim organima u svim pitanjima koja se odnose na svrhu za koju je bila osnovana. Od nje se takođe zahtijeva da informiše Komisiju u slučaju da utvrdi da saradnja između operatora sistema prenosa ne donosi rezultate koji su potrebni ili da neki nacionalni regulatorni organ, čije odluke nijesu u skladu sa Smjernicama, adekvatno ne slijedi mišljenje, preporuku ili odluku Agencije.
- (12) Agencija takođe treba biti u stanju da donosi preporuke za pomoć regulatornim organima i učesnicima na tržištu da učestvuju u dobrim praksama.
- (13) Agencija treba da konsultuje zainteresovane strane, kada je to prikladno, i dati im razumnu priliku da komentarišu predložene mjere, kao što su kodeksi i pravila za mrežu.
- (14) Agencija treba da doprinese implementaciji smjernica o transevopskim energetske mrežama kako je utvrđeno Odlukom br. 1364/2006/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 6. septembra 2006. koja utvrđuje smjernice za transevropske energetske mreže⁽⁸⁾, posebno kod davanja svog mišljenja o neobavezujućim 10-godišnjim planovima razvoja mreže širom Zajednice (planovi razvoja mreže širom Zajednice) u skladu sa članom 6(3) ove Regulacije.
- (15) Agencija treba da doprinese naporima za pojačanje energetske sigurnosti.
- (16) Struktura Agencije treba da se prilagodi tako da se zadovolje posebne potrebe energetske regulacije. Naročito treba potpuno uzeti u obzir posebnu ulogu nacionalnih regulatornih organa i garantovati njihovu nezavisnost.

⁸ OJ L. 262, 22.9.2006, p.1.

- (17) Upravni odbor treba da ima potrebna prava da utvrdi budžet, provjerava njegovu implementaciju, izrađuje unutrašnje propise, donosi finansijske regulacije i imenuje direktora. Treba da se koristi sistem rotacije za obnavljanje članova Upravnog odbora koje je imenovao Savjet tako da se osigura stalno ujednačeno učešće država članica. Upravni odbor treba da djeluje nezavisno i objektivno u javnom interesu i ne treba da traži ili prima političke instrukcije.
- (18) Agencija treba da ima potrebna prava za izvršenje regulatornih funkcija na efikasan, transparentan, promišljen i iznad svega nezavisan način. Nezavisnost u odnosu na proizvođače električne energije i gasa i na operatore sistema prenosa i distribucije nije samo ključno načelo dobrog upravljanja nego i temeljni uslov da se osigura povjerenje tržišta. Ne dovodeći u pitanje djelovanje članica u ime njihovih respektivnih nacionalnih organa, Regulatorni odbor stoga treba da djeluje nezavisno od bilo kojeg tržišnog interesa, treba da izbjegava sukobe interesa i ne treba da traži ili prima instrukcije ili prihvata preporuke od bilo koje vlade država članica, Komisije ili drugog privatnog ili javnog subjekta. Odluke Regulatornog odbora trebaju u isto vrijeme da budu u skladu sa legislativom Zajednice koja se tiče energije, kao što je unutrašnje tržište energije, životna sredina i konkurencija. Regulatorni odbor treba da izvještava institucije Zajednice u pogledu njegovih mišljenja, preporuka i odluka.
- (19) U slučaju da Agencija ima pravo donošenja odluka, zainteresovanim stranama, iz razloga ekonomičnosti postupka, treba dati pravo žalbe Odboru za žalbe, koji treba biti dio Agencije, ali nezavisan od njene uprave i regulatorne strukture. U interesu kontinuiteta, imenovanje ili obnova članova Odbora za žalbe treba osigurati djelomičnu zamjenu Odbora za žalbu. Odluka Odbora za žalbe smije biti predmet prigovora pred sudom Evropske zajednice.
- (20) Agencija se finansira uglavnom iz opšteg budžeta Evropske unije, naknada i dobrovoljnim doprinosima. Posebno, izvori koje trenutno udružuju regulatorni organi za svoju saradnju na nivou Zajednice trebaju i dalje biti Agenciji na raspolaganju. Budžetski postupak Zajednice treba i dalje da se primjenjuje u pogledu subvencija kojima se može teretiti opšti budžet Evropske unije. Štaviše, revidiranje računa treba da izvrši Revizorski sud u skladu s članom 91 Regulacije Komisije (EZ, Euratom) br. 2343/2002 od 19. novembra 2002. o okvirnoj Finansijskoj regulaciji za tijela navedena u članu 185 Regulacije Savjeta (EZ, Euratom) br. 1605/2002 o Finansijskoj regulaciji primjenljivoj na opšti budžet Evropskih zajednica⁽⁹⁾.

⁹ OJ L.357,31.12.2002, p.72

- (21) Nakon osnivanja Agencije, njen budžet treba da procjenjuje budžetski organ na trajnoj osnovi s obzirom na radnu normu i učinak Agencije. Budžetski organ treba da osigura da su zadovoljeni najbolji standardi efikasnosti.
- (22) Agencija treba da ima visoko profesionalno osoblje. Posebno, ona treba da iskoristi kompetentnost i iskustvo osoblja koje su rasporedili nacionalni regulatorni organi, Komisija i države članice. Personalne regulacije za činovnike Evropskih zajednica i Uslovi zapošljavanja drugih službenika Evropskih zajednica, u daljem tekstu „Personalni propisi“, odnosno „Uslovi zapošljavanja“, utvrđeni u Regulaciji (EEZ, Euratom, ECSC) br. 259/68⁽¹⁰⁾ i pravila, zajednički donesena od strane institucija Evropske zajednice u svrhu primjene ovih regulacija, trebaju se primijeniti i na osoblje Agencije. Upravni odbor, u dogovoru sa Komisijom, treba da usvoji odgovarajuća pravila implementacije.
- (23) Agencija treba da primjenjuje opšta pravila u pogledu javnog pristupa dokumentima koje čuvaju organi Zajednice. Upravni odbor treba da donese praktične mjere za zaštitu komercijalno osjetljivih podataka i ličnih podataka.
- (24) Agencija treba da bude odgovorna prema Evropskom parlamentu, Savjetu i Komisiji, kad je to prikladno.
- (25) Zemlje koje nijesu članice Zajednice trebaju da imaju mogućnost da učestvuju u radu Agencije u skladu s odgovarajućim sporazumima koje Zajednica treba da zaključi.
- (26) Mjere potrebne za implementaciju ove regulacije trebaju biti donešene u skladu sa Odlukom Savjeta 1999/468/EZ od 28. juna 1999. koja utvrđuje postupke za izvršenje prava implementacije prenesenih Komisiji⁽¹¹⁾.
- (27) Komisiju treba posebno ovlastiti za donošenje Smjernica potrebnih u situacijama u kojima Agencija postaje kompetentna da odluči o rokovima i uslovima za pristup i operativnu sigurnost prekogranične infrastrukture. Budući da su te mjere od opšteg područja primjene i oblikovane su da poboljšaju nebitne

¹⁰ OJ L. 56, 4.3.1968, p.1.

¹¹ OJ L 184, 17.7.1999, p.23.

elemente ove regulacije njenim dopunjavanjem novim nebitnim elementima, one se moraju donijeti u skladu s regulatornim postupkom s temeljitošću osiguranom članom 5a Odluke 1999/468/EZ.

(28) Najkasnije tri godine nakon što je prvi direktor primio dužnost i nakon toga svake četiri godine, Komisija treba Evropskom parlamentu i Savjetu podnijeti izvještaj o posebnim zadacima Agencije i o postignutim rezultatima, praćen svim odgovarajućim predlozima. U tom izvještaju Komisija treba da napravi predloge o dodatnim zadacima za Agenciju.

(29) Budući da ciljeve ove regulacije, naime, učešće i saradnja nacionalnih regulatornih organa na nivou Zajednice, ne mogu u dovoljnoj mjeri ostvariti države članice a stoga se mogu bolje ostvariti na nivou Zajednice; Zajednica može donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članu 5 Sporazuma. U skladu s načelom proporcionalnosti, kako je utvrđeno u tom članu, ova regulacija ne ide iznad onog što je potrebno da bi se sproveli ti ciljevi.

DONIJELI SU OVU REGULACIJU:

POGLAVLJE 1

OSNIVANJE I ZAKONSKI STATUS

Član 1

Osnivanje

1. Ovom se regulacijom osniva Agencija za saradnju energetske regulatora („Agencija“).
2. Svrha Agencije treba da bude pomoć regulatornim organima navedenim u članu 35 Direktive 2009/72/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 13 jula 2009.g. o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije⁽¹²⁾ i članu 39 Direktive 2009/73/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 13 jula 2009.g. o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište prirodnog gasa⁽¹³⁾ u izvršenju na nivou Zajednice, regulatornih zadataka izvršenih u državama članicama i, tamo gdje je to potrebno, koordiniranje njihovog djelovanja.

¹² Pogledati stranicu 55 ovog službenog lista.

¹³ Pogledati stranicu 94 ovog službenog lista

3. Do pripreme prostorija Agencije, ona će biti primljena u prostorije Komisije.

Član 2

Zakonski status

1. Agencija mora biti tijelo Zajednice s pravnom ličnošću.
2. U svakoj državi članici Agencija mora raspolagati najširim zakonskim mogućnostima koje se po nacionalnom pravu daju pravnim licima. Naročito smije pribavljati ili raspolagati pokretnom i nepokretnom imovinom i biti strana u pravnim postupcima.
3. Agenciju predstavlja njen direktor.

Član 3

Sastav

Agencija mora uključivati:

- a) Upravni odbor koji će izvršavati zadatke utvrđene u članu 13;
- b) Regulatorni odbor koji će izvršavati zadatke utvrđene u članu 15;
- c) Direktora koji će izvršavati zadatke utvrđene u članu 17;
- d) Odbor za žalbe koji će izvršavati zadatke utvrđene u članu 19.

Član 4

Način djelovanja Agencije

Agencija će:

- a) donositi mišljenja i preporuke upućene operatorima sistema prenosa;
- b) donositi mišljenja upućena regulatornim organima;
- c) donositi mišljenja i preporuke upućene Evropskom parlamentu, Savjetu ili Komisiji;
- d) donositi pojedinačne odluke u posebnim slučajevima navedenim u članovima 7, 8 i 9; i
- e) podnijeti Komisiji neobvezne okvirne smjernice (u daljnjem tekstu „okvirne smjernice“) u skladu s članom 6 Regulacije (EZ) br. 714/2009.g. Evropskog parlamenta i Savjeta od 13 jula 2009.g. o uslovima pristupa mreži za prekogranične razmjene električne energije⁽¹⁴⁾ i s članom 6 Regulacije (EZ) br.715/2009.g. Evropskog parlamenta i Savjeta od 13 jula 2009⁽¹⁵⁾.

¹⁴ Pogledati stranicu 15 ovog službenog lista

¹⁵ Pogledati stranicu 36 ovog službenog lista

POGLAVLJE II

ZADACI

Član 5

Opšti zadaci

Agencija može na zahtjev Evropskog parlamenta, Savjeta, Komisije ili na svoju vlastitu inicijativu donijeti mišljenje ili preporuku Evropskom parlamentu, Savjetu i Komisiji o svim pitanjima koja se odnose na svrhu za koju je ona osnovana.

Član 6.

Zadaci u pogledu saradnje operatora sistema prenosa

1. Agencija mora Komisiji podnijeti mišljenje o nacrtim uredbama, popisu članova i nacrtu pravila procedure ENTSO-a za električnu energiju u skladu sa članom 5(2) Regulacije (EZ) br. 714/2009.g. i o onima ENTSO -a za gas u skladu sa članom 5(2) Regulacije (EZ) br 715/2009.g.
2. Agencija će nadgledati izvršenje zadataka ENTSO-a za električnu energiju kako je predviđeno u članu 9 Regulacije (EZ) br.714/2009.g. i onih ENTSO-a za gas kako je predviđeno članom 9 Regulacije (EZ) br. 715/2009.g.
3. Agencija će dati mišljenje:
 - a) ENTSO-u za električnu energiju u skladu sa članom 8(2) Regulacije (EZ) br. 714/2009.g. i ENTSO-u za gas u skladu sa članom 8(2) Regulacije (EZ) br. 715/2009.g. o kodeksima mreže; i
 - b) ENTSO-u za električnu energiju u skladu sa članom 9(2) Regulacije (EZ) br.714/2009.g. i ENTSO-u za gas u skladu sa prvim podparagrafom člana 9(2) Regulacije (EZ) br.715/2009 o nacrtu godišnjeg programa rada, nacrtu 10-godišnjeg neobveznog plana razvoja mreže širom ZAJednice i drugim relevantnim dokumentima navedenim u članu 8(3) Regulacije (EZ) br. 714/2009.g. i članu 8(3) Regulacije (EZ) br. 715/2009.g., uzimajući u obzir ciljeve nediskriminacije, efektivne konkurencije i efikasnog i sigurnog funkcionisanja unutrašnjeg tržišta električne energije i prirodnog gasa.

4. Agencija će, na osnovu činjenica, osigurati valjano razložno mišljenje kao i preporuke ENTSO-u za električnu energiju, ENTSO-u za gas, Evropskom parlamentu, Savjetu i Komisiji, u slučaju da smatra da nacrt godišnjeg programa rada ili nacrt neobveznog 10-godišnjeg plana razvoja mreže širom zajednice, koji su joj podneseni u skladu s drugim podparagrafom člana 9(2) Regulacije (EZ) br. 714/2009.g. i s drugim podparagrafom člana 9(2) Regulacije (EZ) br. 715/2009.g. ne pridonose nediskriminaciji, efikasnoj konkurenciji i efikasnom funkcionisanju tržišta ili dovoljnom nivou prekogranične povezanosti otvorenoj za pristup trećoj strani, ili da nijesu u skladu sa relevantnim odredbama Direktive (EZ) br.2009/72/EZ i Regulacije (EZ) br.714/2009.g. ili Direktive 2009/73/EZ i Regulacije EZ br. 715/2009.g.

Agencija će učestvovati u izradi kodeksa mreže u skladu sa članom 6 Regulacije EZ br. 714/2009.g. i članom 6 Regulacije EZ br. 715/2009.g.

Agencija će Komisiji podnijeti neobavezujući nacrt okvirne smjernice u slučaju da se to zahtijeva članom 6(2) Regulacije (EZ) br. 714/2009.g. ili članom 6(2) Regulacije (EZ) br. 715/2009.g. Agencija mora da pregleda neobavezujuću okvirnu smjernicu i da je ponovo dostavi Komisiji ako se to zahtijeva članom 6(4) Regulacije EZ br. 714/2009.g ili članom 6(4) Regulacije EZ br. 715/2009.g.

Agencija će podnijeti razložno mišljenje ENTSO-u za električnu energiju i ENTSO-u za gas o kodeksu mreže u skladu sa članom 6(7) Regulacije (EZ) br 714/2009.g. ili članom 6(7) Regulacije EZ br. 715/2009.g.

Agencija će Komisiji podnijeti kodeks mreže i može preporučiti da se on usvoji u skladu sa članom 6(9) Regulacije EZ br. 714/2009.g. Agencija će pripremiti i podnijeti Komisiji nacrt kodeksa mreže ako se to zahtijeva članom 6(10) Regulacije EZ br. 714/2009.g. ili članom 6(10) Regulacije EZ br. 715/2009.g.

5. Agencija će osigurati Komisiji temeljno razmotreno mišljenje u skladu sa članom 9(1) Regulacije (EZ) br. 714/2009.g. ili članom 9(10) Regulacije (EZ) br. 715/2009, ako su ENTSO za električnu energiju ili ENTSO za gas propustili uvođenje kodeksa mreže, elaboriranog po članu 8(2) Regulacije (EZ) br. 714/2009.g ili članu 8(2) Regulacije (EZ) br. 715/2009 ili kodeksu mreže utvrđenom u skladu sa članom 6(1) do (10) tih regulacija, ali koje nije donijela Komisija po članu 6(11) tih regulacija.
6. Agencija će nadgledati i analizirati uvođenje kodeksa mreže i smjernica koje je donijela Komisije, kako je utvrđeno u članu 6(11) Regulacije (EZ) br. 714/2009.g. i članu 6(11) Regulacije (EZ) br. 715/2009.g., i njihov uticaj na harmonizaciju primjenljivih pravila, namijenjenih olakšanju integracije tržišta kao i nediskriminaciji, efikasnoj konkurenciji i efikasnom funkcionisanju tržišta, i izvještavati Komisiju.
7. Agencija će nadgledati napredovanje u uvođenju projekata za kreiranje novih kapaciteta za međusobno povezivanje.

8. Agencija će nadgledati implementaciju 10-godišnjih planova razvoja mreže širom zajednice. Ako ustanovi neslaganja između plana i njegove implementacije, ona mora ispitati razloge za neslaganja i napraviti preporuke operatorima sistema prenosa i nacionalnim regulatornim organima ili drugim nadležnim tijelima s namjerom implementacije investicija u skladu s 10-godišnjim planovima razvoja mreže širom zajednice.
9. Agencija će nadgledati regionalnu saradnju operatora sistema prenosa, navedenih u članu 12 Regulacije (EZ) br. 714/2009.g. i članu 12 Regulacije EZ br. 715/2009.g., i napraviti tačan proračun rezultata ove saradnje kod formuliranja svojih mišljenja, preporuka i odluka.

Član 7.

Zadaci u vezi sa nacionalnim regulatornim organima

1. Agencija će donositi pojedine odluke o tehničkim pitanjima ako su te odluke predviđene u Direktivi 2009/72/EZ, Direktivi 2009/73/EZ, Regulaciji EZ br. 714/2009 ili Regulaciji EZ br. 715/2009.
2. Agencija može, u skladu sa svojim radnim programom ili na zahtjev Komisije, dati preporuke za pomoć regulatornim organima i učesnicima na tržištu za učešće u dobrim praksama.
3. Agencija će obezbijediti okvir unutar kojeg nacionalni regulatorni organi mogu saradivati. Ona mora promovisati saradnju između nacionalnih regulatornih organa i između regulatornih organa na regionalnom nivou i nivou Zajednice i napraviti tačan proračun rezultata te saradnje kod formuliranja svojih mišljenja, preporuka i odluka. Ako Agencija smatra da su potrebna obvezna pravila takve saradnje, mora napraviti odgovarajuće preporuke Komisiji.
4. Agencija će, na zahtjev bilo kojeg regulatornog organa ili Komisije, dati mišljenje, zasnovano na činjenicama, o tome jesu li odluke koje je donio neki regulatorni organ u skladu sa smjericama navedenim u Direktivi 2009/72/EZ, Direktivi 2009/73/EZ, Regulacijom (EZ) br. 714./2009.g. ili Regulacijom (EZ) br. 715/2009.g. ili drugim mjerodavnim odredbama tih direktiva i uredbama.
5. U slučaju da nacionalni regulatorni organ adekvatno ne slijedi mišljenje Agencije, kako je navedeno u paragrafu 4, u roku od četiri mjeseca od dana prijema, Agencija mora informisati Komisiju i odnosne države članice.
6. Ako se nacionalni regulatorni organ, u pojedinom slučaju, susreće sa teškoćom u primjeni smjernica, navedenih u Direktivi 2009/72/EZ, Direktivi 2009/73/EZ, Regulaciji (EZ) br. 714/2009.g. ili Regulaciji (EZ) br. 715/2009.g., može zatražiti mišljenje od Agencije. Agencija mora dati svoje mišljenje nakon konsultovanja

Komisije u roku od tri mjeseca od prijema zahtjeva.

7. Agencija će odlučiti o rokovima i uslovima pristupa i operativnoj sigurnosti infrastrukture za električnu energiju i gas koja povezuje ili bi mogla povezati najmanje dvije države članice, u daljem tekstu „prekogranična infrastruktura“ u skladu sa članom 8.

Član 8.

Zadaci u pogledu rokova i uslova za pristup i operativnu sigurnost prekogranične infrastrukture

1. Za prekograničnu infrastrukturu Agencija mora odlučiti na osnovu onih pravnih pitanja koja spadaju u nadležnost nacionalnih regulatornih organa koja mogu obuhvatiti rokove i uslove za pristup i operativnu sigurnost samo:
 - a) ako nadležni nacionalni regulatorni organi nisu bili u stanju postići sporazum u roku od šest mjeseci otkad je slučaj upućen posljednjem od tih regulatornih organa; ili
 - b) na osnovu zajedničkog zahtjeva nadležnih nacionalnih regulatornih organa.

Nadležni nacionalni organi mogu zajednički zatražiti da se period na koji upućuje tačka (a) produži za period od najviše šest mjeseci.

Kod pripremanja svojih odluka Agencija mora konsultovati odnosne nacionalne regulatorne organe i operatore sistema za prenos i mora biti informisana o predlozima i zapazanjima svih odnosnih operatora sistema za prenos.

2. Rokovi i uslovi za pristup prekograničnoj infrastrukturi moraju uključiti:
 - a) postupak za dodjelu kapaciteta;
 - b) vremenske okvire za dodjelu;
 - c) udio u prihodima od preopterećenja;
 - d) naknade raspisane za korisnike infrastrukture navedene u članu 17(1)(d) Regulacije (EZ) br. 714/2009.g. ili članu 36(1)(d) Direktive 2009/73/EZ.
3. Kad je Agencija izviještena o slučaju po paragrafu 1, ona:
 - a) mora donijeti svoju odluku u roku od 6 mjeseci od dana izvještaja;
 - b) smije, ako je to potrebno, donijeti privremenu odluku da se osigura da je sigurnost u snabdijevanju ili operativna sigurnost infrastrukture u pitanju zaštićena.

4. Komisija smije donositi smjernice o situacijama u kojima Agencija postaje nadležna da odluči o rokovima i uslovima pristupa i operativnoj sigurnosti prekogranične infrastrukture. Te mjere, oblikovane tako da svojim dopunjavanjem poboljšaju nebitne elemente ovog propisa, moraju se donositi u skladu sa regulatornim postupkom s kontrolom, navedenom u članu 32(2) ove Regulacije.
5. U slučaju da regulatorna pitanja, navedena u stavku 1 uključuju i izuzeća u smislu člana 17 Regulacije (EZ) br. 714/2009 i člana 35 Direktive 2009/73/EZ, ne smije doći do nagomilavanja kašnjenja utvrđenih u ovoj Regulaciji i kašnjenja utvrđenih u ovim odredbama.

Član 9.

Drugi zadaci

1. Agencija smije da odluči o izuzećima kako je predviđeno u članu 17(5) Regulacije (EZ) br. 714./2009. Agencija takođe smije odlučiti o izuzećima kako je predviđeno u članu 36(4) Direktive 2009/73/EZ u slučaju da je infrastruktura smještena na teritoriji više od jedne države članice.
2. Agencija mora dati mišljenje na zahtjev Komisije u skladu sa drugim podparagrafom člana 3(1) Regulacije (EZ) br. 714/2009 ili sa drugim podparagrafom člana 3(1) Regulacije (EZ) br. 715/2009, o odlukama nacionalnih regulatornih organa o certifikaciji.

U jasno definiranim okolnostima koje je osigurala Komisija po smjernicama usvojenim prema članu 18 Regulacije (EZ) br. 714./2009 ili po članu 23 Regulacije (EZ) br. 715/2009 i o pitanjima koja se odnose na svrhu radi koje je ona bila osnovana, Agencija može biti ovlaštena za dodatne zadatke koji ne obuhvataju prava donošenja odluka.

Član 10.

Konsultacije i transparentnost

1. U izvršenju svojih zadataka, naročito u postupku izrade okvirnih smjernica kako je definisano u članu 6 Regulacije (EZ) br.714/2009 ili u članu 6 Regulacije (EZ) br. 715/2009 kao i u procesu predlaganja promjena kodeksa mreže kako je definisano u članu 7 tih regulacija, Agencija se mora na otvoren i transparentan način konsultovati široko i u ranoj fazi sa učesnicima na tržištu, operatorima sistema prenosa, potrošačima, krajnjim korisnicima i, kad je to važno, organima za zaštitu tržišne konkurencije, ne dovodeći u pitanje odnosne nadležnosti, naročito kad se njeni zadaci tiču operatora sistema prenosa.
2. Agencija mora osigurati da javnost i sve zainteresovane strane dobiju objektivne, pouzdane i lako dostupne informacije naročito u pogledu rezultata njenog rada.

Moraju se objaviti svi dokumenti i zapisnici o konsultacijskim sastancima, vođenim za vrijeme izrade okvirnih smjernica, kako je definisano u članu 6 Regulacije (EZ) br. 714/2009.g. ili u članu 6 Regulacije (EZ) br. 715/2009 ili za vrijeme izmjena kodeksa mreže kako je definisano u članu 7 tih propisa.

3. Prije donošenja okvirnih smjernica kako je definisano u članu 6 Regulacije (EZ) br. 714/2009 ili u članu 6 Regulacije (EZ) br. 715/2009 kao i u predlaganju izmjene kodeksa mreže kako je definisano u članu 7 tih regulacija, Agencija mora naznačiti kako su uzeta u obzir zapažanja primljena za vrijeme konsultacije. Agencija mora da da razloge u slučaju da zapažanja nijesu uzeta u obzir.
4. Agencija mora objaviti na svojoj web-stranici najmanje agendu, okvirne dokumente i, ako je to prikladno, zapisnike sa sastanaka Upravnog odbora, odbora regulatora i Odbora za žalbe.

Član 11.

Monitoring i izvještavanje o sektorima za električnu energiju i gas

1. U tijesnoj saradnji sa Komisijom, državama članicama i mjerodavnim nacionalnim organima uključujući nacionalne regulatorne organe i ne dovodeći u pitanje nadležnosti organa za zaštitu tržišne konkurencije, Agencija mora nadgledati unutrašnja tržišta električne energije i prirodnog gasa, naročito maloprodajne cijene električne energije i prirodnog gasa, pristup mreži uključujući pristup električnoj energiji proizvedenoj iz obnovljivih izvora energije, i saglasnost sa pravima potrošača, utvrđenim u Direktivi 2009/72/EZ i Direktivi 2009/73/EZ.
2. Agencija će objaviti svoj godišnji izvještaj o rezultatima svoje aktivnosti monitoringa utvrđene u paragrafu 1. U tom izvještaju ona treba da identifikuje sve prepreke za kompletiranje ovih unutrašnjih tržišta.
3. Kod objavljivanja svog godišnjeg izvještaja Agencija može podnijeti Evropskom parlamentu i Komisiji mišljenje o mjerama koje bi se mogle preduzeti za uklanjanje svake prepreke koja se navodi u paragrafu 2.

POGLAVLJE III

ORGANIZACIJA

Član 12.

1. Upravni odbor mora biti sastavljen od devet članova. Svaki član mora imati zamjenika. Dva člana i njihove zamjenike mora imenovati Komisija, dva člana i njihove zamjenike Evropski parlament i pet članova i njihove zamjenike Savjet. Nijedan član Evropskog parlamenta ne može biti i član Upravnog odbora. Mandat članova Upravnog odbora i njihovih zamjenika mora biti četiri godine, obnovljiv jedanput. Za prvi mandat trajanje

mandata za polovinu članova Upravnog odbora i njihovih zamjenika mora biti šest godina.

2. Upravni odbor mora između svojih članova imenovati predsjedavajućeg i podpredsjedavajućeg. Podpredsjedavajući će automatski zamijeniti predsjedavajućeg ako ovaj posljednji nije u stanju izvršavati svoje obaveze. Mandat predsjedavajućeg i podpredsjedavajućeg biće dvije godine i obnovljiv jednom. U svakom slučaju, međutim, mandat predsjedavajućeg i podpredsjedavajućeg mora isteći kad oni odustanu od članstva u Upravnom odboru.

3. Sastanke Upravnog odbora mora voditi njegov predsjedavajući. Predsjedavajući Regulatornog odbora ili izaslanik tog odbora i direktor Agencije učestvovali će u raspravama, bez prava glasa, ako Upravni odbor ne odluči drugačije u pogledu direktora. Upravni odbor mora se sastajati najmanje dvaput godišnje na redovnoj sjednici. On se također mora sastati na inicijativu svog predsjedavajućeg, na zahtjev Komisije ili na zahtjev najmanje trećine svojih članova. Upravni odbor smije pozvati na svoju sjednicu svaku osobu s potencijalno mjerodavnim mišljenjem da prisustvuje njegovom sastanku u svojstvu promatrača. Članovima Upravnog odbora smiju, prema pravilima postupka, pomagati savjetnici ili stručnjaci. Agencija mora pružiti sekretarske usluge Upravnom odboru.

4. Odluke Upravnog odbora moraju se donositi na osnovu dvotrećinske većine prisutnih članova, ako nije drugačije predviđeno ovom regulacijom. Svaki član upravnog odbora ili njegova zamjena ima jedna glas.

5. Pravila procedure Upravnog odbora moraju podrobnije postaviti:

- a) sporazume koji uređuju glasanje, posebno u uslovima kad jedan član smije djelovati u ime drugog i takođe, kad to odgovara, pravila o kvorumu; i
- b) sporazume koji uređuju rotaciju koja se primjenjuje za obnovu članova odbora koje imenuje Savjete tako da se osigura stalno ujednačeno učešće država-članica.

6. Član Upravnog odbora ne smije biti član Regulatornog odbora.

7. Članovi Upravnog odbora moraju se obvezati da će djelovati nezavisno i objektivno u javnom interesu, bez traženja i primanja ikakvih političkih instrukcija. U tu svrhu, svaki mora dati pismenu deklaraciju o obvezama i deklaraciju o interesima koje pokazuju bilo nepostojanje bilo kakvog interesa koji se može smatrati pristrasnošću u odnosu na njegovu nezavisnost ili bilo koji neposredni ili posredni interes koji bi se mogao smatrati pristrasnošću u odnosu na njegovu nezavisnost. Te se deklaracije moraju objavljivati godišnje i u pismenom obliku.

Član 13

Zadaci Upravnog odbora

1. Upravni odbor mora, nakon konsultovanja Regulatornog odbora i dobijanja njegovog odgovarajućeg mišljenja, u skladu s članom 15(2), imenovati direktora u skladu s članom 16(2).
2. Upravni odbor mora formalno imenovati članove Regulatornog odbora u skladu s članom 14(1).
3. Upravni odbor mora formalno imenovati članove Odbora za žalbe u skladu s članom 18(1) i (2).
4. Upravni odbor mora osigurati da Agencija izvršava svoju funkciju i obavlja zadatke koji su joj dodijeljeni u skladu s ovom regulacijom.
5. Upravni odbor mora prije 30. septembra svake godine, nakon konsultovanja Komisije i nakon odobrenja Regulatornog odbora u skladu s članom 15(3), donijeti program rada Agencije za sljedeću godinu i mora ga prosljediti Evropskom parlamentu, Savjetu i Komisiji. Program rada mora se donijeti ne dovodeći u pitanje godišnju budžetsku proceduru i mora se objaviti.
6. Upravni odbor mora donijeti i, ako je potrebno, revidirati višegodišnji program. Ta se revizija mora zasnivati na izvještaju o ocjenjivanju, načinjenom od strane nezavisnog spoljnog stručnjaka na zahtjev Upravnog odbora. Ti dokumenti moraju biti objavljeni.
7. Upravni odbor mora sprovoditi svoja budžetska prava u skladu s članovima 21 do 24.
8. Upravni odbor mora odlučiti, nakon dobijanja saglasnosti od Komisije, da li će prihvatiti ikakva nasljeđa, donacije ili poklone iz drugih izvora Zajednice ili ikakav dobrovoljni doprinos od država članica ili njihovih regulatornih organa. Mišljenje koje Odbor mora dostaviti prema članu 24(5) mora izričito obuhvatiti izvore finansiranja, popisane u ovom paragrafu.
9. Upravni odbor, u konsultaciji s Regulatornim odborom, mora izvršavati svoja prava organa koji je disciplinski iznad direktora.
10. Upravni odbor mora, u slučaju kad je to potrebno, postaviti pravila implementacije Agencije koja su posvećena personalnim regulacijama prema članu 28(2).
11. Upravni odbor mora donijeti posebne odredbe o pravu pristupa dokumentima Agencije u skladu s članom 30.
12. Upravni odbor mora donijeti i objaviti godišnji izvještaj o aktivnostima Agencije na osnovu nacrtu godišnjeg izvještaja, navedenog u članu 17(8) i mora taj izvještaj prosljediti Evropskom parlamentu, Savjetu, Komisiji, Revizorskom sudu, Evropskom ekonomskom i socijalnom komitetu i komitetu regija do 15. juna. Godišnji izvještaj o aktivnostima Agencije mora sadržavati nezavisan odjeljak,

odobren od strane Regulatornog odbora, o regulatornim aktivnostima Agencije u toku posmatrane godine.

13. Upravni odbor mora donijeti i objaviti svoj vlastiti poslovnik.

Član 14

Regulatorni odbor

1. Regulatorni odbor treba biti sastavljen od:

- a) viših predstavnika regulatornih organa, kako je navedeno u članu 35(1) Direktive 2009/72/EZ i članu 39(1) Direktive 2009/73, i jedne zamjene po državi članici iz trenutnog višeg osoblja ovih organa;
- b) jednog predstavnika Komisije bez prava glasa.

U Regulatorni odbor smije se primiti samo jedan predstavnik iz nacionalnog regulatornog organa po državi članici.

Svaki nacionalni regulatorni organ mora biti odgovoran za imenovanje zamjene od trenutnog osoblja nacionalnog regulatornog organa.

2. Regulatorni odbor mora između svojih članova izabrati predsjedavajućeg i potpredsjedavajućeg. Podpredsjedavajući će zamijeniti predsjedavajućeg kad ovaj posljednji nije u stanju izvršavati svoje obveze. Mandat predsjedavajućeg i potpredsjedavajućeg mora biti dvije i po godine i treba biti obnovljiv. Međutim, u svakom slučaju mandat predsjedavajućeg i onaj potpredsjedavajućeg mora isteći kad odustanu od članstva u Nadzornom odboru.

3. Regulatorni odbor mora djelovati dvotrećinskom većinom prisutnih članova. Svaki član ili zamjenik smije imati jedan glas.

4. Regulatorni odbor mora donijeti i objaviti svoj poslovnik. Poslovnik mora detaljnije urediti detaljnije dogovore po kojima se vodi glasanje, posebno u uslovima kad jedan član smije djelovati u ime drugog i, kad to odgovara, pravila o kvorumu. Poslovnik može donijeti posebne radne metode za razmatranje pitanja koja nastaju u kontekstu inicijativa za regionalnu saradnju.

5. Kad izvršava zadatke koji su mu dodijeljeni ovom regulacijom i ne dovodeći u pitanje djelovanje njegovih članova u ime svog pripadnog regulatornog organa, Regulatorni odbor mora djelovati nezavisno i ne smije tražiti ili primiti instrukcije od bilo koje vlade država članica, od Komisije ili bilo kojeg javnog ili privatnog subjekta.

6. Sekretarske usluge Regulatornog odbora mora osigurati Agencija.

Član 15

Zadaci Regulatornog odbora

1. Regulatorni odbor mora dati mišljenje direktoru o mišljenjima, preporukama i odlukama, navedenim u članovima 5, 6, 7, 8 i 9 koja se razmatraju za donošenje. Uz to, Regulatorni odbor, u području svoje nadležnosti, mora dati smjernice direktoru u izvršenju njegovih zadataka.
2. Regulatorni odbor mora dati mišljenje Upravnom odboru o kandidatu za imenovanje za direktora u skladu s članom 13(1) i članom 16(2). Regulatorni odbor mora ostvariti tu odluku na osnovu tročtvrtinske većine svojih članova.
3. Regulatorni odbor mora, u skladu s članom 13(5) i članom 17(6) i u skladu sa preliminarnim nacrtom budžeta, utvrđenog u skladu s članom 23(1), odobriti program rada Agencije za sljedeću godinu i predstaviti ga prije 1. septembra za donošenje na Upravnom odboru.
4. Regulatorni odbor mora odobriti nezavisni odjeljak o regulatornim aktivnostima godišnjeg izvještaja kako je predviđeno u članu 13(12) i članu 17(8).
5. Evropski parlament smije pozvati, uz puno poštovanje njegove nezavisnosti, predsjedavajućeg Regulatornog odbora ili njegovog izaslanika da daju izjavu pred njegovim nadležnim odborom i da odgovori na pitanja koja postave članovi tog odbora.

Član 16

Direktor

1. Agenciju vodi njen direktor koji mora djelovati u skladu s smjericama navedenim u drugoj rečenici člana 15(1) i, ako je to predviđeno u ovoj Regulaciji, s mišljenjem regulatornog odbora. Ne dovodeći u pitanje respektivne uloge Upravnog odbora i Regulatornog odbora u odnosu na zadatke direktora, direktor nikad ne smije niti tražiti niti primati nikakve instrukcije od bilo koje vlade, od Komisije ili od bilo kojeg drugog javnog ili privatnog subjekta.
2. Direktora mora imenovati Upravni odbor slijedeći odgovarajuće mišljenje Regulatornog odbora na osnovu zasluge kao i stručnosti i iskustva mjerodavnog za energetski sektor, sa popisa od najmanje tri kandidata predložena od strane Komisije, slijedeći javni poziv za izražavanje interesa. Prije imenovanja, kandidati koje je izabrao Upravni odbor se mogu pozvati da daju izjavu pred nadležnim odborom Evropskog parlamenta i da odgovore na pitanja koja postave njegovi članovi.
3. Mandat direktora treba biti pet godina. Tokom devet mjeseci prije kraja tog perioda Komisija sprovodi ocjenjivanje. U tom ocjenjivanju Komisija mora ispitati posebno:

- a) rad direktora;
- b) obveze Agencije i zahtjeve u sljedećim godinama.

Ocjenjivanje u pogledu tačke (b) mora se izvesti uz pomoć nezavisnog spoljnog eksperta.

4. Upravni odbor, djelujući na predlog Komisije, nakon konsultovanja i krajnjeg razmatranja ocjene i mišljenja Regulatornog odbora o toj ocjeni i samo u slučajevima gdje se to može opravdati obavezama i zahtjevima Agencije, može jednom produžiti mandat direktora za ne više od tri godine.

5. Upravni odbor mora obavijestiti Evropski parlament o svojoj namjeri da produži mandat direktora. U roku od jednog mjeseca prije produženja svog mandata direktor može biti pozvan da da izjavu pred nadležnim odborom parlamenta i da odgovori na pitanja njegovih članova.

6. Ako mandat nije produžen, direktor mora ostati na dužnosti dok se ne imenuje njegov nasljednik.

7. Direktor smije biti uklonjen s dužnosti samo po odluci Upravnog odbora nakon dobijanja odgovarajućeg mišljenja Regulatornog odbora. Regulatorni odbor može donijeti tu odluku na osnovu tročetvrtinske većine svojih članova.

8. Evropski parlament i Savjet mogu pozvati direktora da podnese izvještaj o vršenju svojih dužnosti. Evropski parlament može takođe pozvati direktora da da izjavu pred njegovim nadležni odborom i odgovori na pitanja članova tog odbora.

Član 17

Zadaci direktora

1. Direktor mora biti odgovoran za predstavljanje Agencije i za njenu upravu.
2. Direktor mora pripremati rad Upravnog odbora. Mora učestvovati, bez prava glasa, u radu Upravnog odbora.
3. Direktor mora donositi i objavljivati mišljenja, preporuke i odluke navedene u članovima 5, 6, 7, 8 i 9 koje je primio kao odgovarajuće mišljenje Regulatornog odbora.
4. Direktor mora biti odgovoran za sprovođenje godišnjeg programa rada Agencije po uputstvu Regulatornog odbora i pod administrativnom kontrolom Upravnog odbora.
5. Direktor mora donositi potrebne mjere, značajne za donošenje unutrašnjih administrativnih upustava i za objavljivanje obavještenja da se osigura funkcionisanje Agencije u skladu s ovom regulacijom.

6. Svake godine direktor mora pripremiti nacrt programa rada Agencije za sljedeću godinu i podnijeti ga Nadzornom odboru, Evropskom parlamentu i Komisiji do 30. juna te godine.

7. Direktor mora sastaviti preliminarni nacrt budžeta Agencije u skladu s članom 23(1) i sprovesti budžet Agencije u skladu s članom 24.

8. Svake godine direktor mora pripremiti nacrt godišnjeg izvještaja s nezavisnim odjeljkom o regulatornim aktivnostima Agencije i odjeljkom o financijskim i upravnim pitanjima.

9. U odnosu na osoblje Agencije, direktor mora izvršavati prava predviđena u članu 28(3).

Član 18

Odbor za žalbe

1. Odbor za žalbe mora biti sastavljen od šest članova i šest zamjenika, izabranih iz trenutnog ili ranijeg višeg osoblja nacionalnih regulatornih organa, organa za zaštitu tržišne konkurencije ili drugih nacionalnih institucija ili institucija Zajednice s mjerodavnim iskustvom u energetske sektoru. Odbor za žalbe imenuje svog predsjedavajućeg. Odluke Odbora za žalbe donose se na osnovu kvalifikovane većine od najmanje četiri od njegovih šest članova. Odbor za žalbe saziva se kad je to potrebno.

2. Članove Odbora za žalbe mora imenovati Upravni odbor na predlog Komisije, slijedeći javni poziv za izražavanje interesa nakon konsultovanja Regulatornog odbora.

3. Mandat članova Odbora za žalbe traje pet godina. Taj je mandat obnovljiv. Članovi Odbora za žalbe moraju biti nezavisni u donošenju svojih odluka. Ne smiju biti obavezivani nikakvim smjernicama. Ne smiju izvršavati nikakve druge dužnosti u Agenciji, u njenom Upravnom odboru ili njenom Nadzornom odboru. Član Odbora za žalbe ne smije biti smijenjen za vrijeme svog mandata osim ako je ustanovljeno da je kriv za loše ponašanje i ako Upravni odbor, nakon konsultovanja Regulatornog odbora, donese odluku s tim učinkom.

4. Članovi Odbora za žalbe ne smiju učestvovati u bilo kakvim žalbenim postupcima ako u njima imaju ikakav lični interes ili ako su prethodno bili uključeni kao predstavnici za jednu od strana u postupku ili ako su učestvovali u donošenju odluke pod žalbom.

5. Ako iz razloga navedenih u stavu 4 ili bilo kojeg drugog razloga član Odbora za žalbe smatra da neki njegov kolega ne treba da učestvuje u bilo kakvim žalbenim postupcima, raniji član mora u skladu s tim obavijestiti Odbor za žalbe. Svaka strana u žalbenim postupcima smije prigovoriti učešću nekog člana Odbora za žalbe iz bilo kojih od razloga, navedenih u stavku 4 ili ako se sumnja na pristrasnost. Prigovor se ne smije zasnovati na državljanstvu članova niti biti prihvatljiv ako je strana u žalbenom postupku,

dok je bila svjesna razloga za prigovor, ipak preduzela korak u postupku različit od prigovora na sastav Odbora za žalbe.

6. Odbor za žalbe mora odlučiti o parnici koju treba preduzeti u slučajevima nabrojanim u stavovima 4 i 5 bez učešća odnosnog člana. U svrhu donošenja te odluke odnosni član mora na Odboru za žalbe biti zamijenjen svojim zamjenikom, ako se sam zamjenik ne nalazi u sličnoj situaciji. Ako bi to bio slučaj, predsjedavajući će imenovati zamjenu između raspoloživih zamjenika.

7. Članovi Odbora za žalbe moraju djelovati nezavisno i u javnom interesu. U tu svrhu moraju dati pismenu deklaraciju o obavezama i deklaraciju o interesima pokazujući ili odsustvo svakog interesa koji se može smatrati pristranošću u odnosu na njegovu nezavisnost ili svakog neposrednog ili posrednog interesa koji bi se mogao smatrati pristrasnošću u odnosu na njegovu nezavisnost. Te deklaracije moraju biti javne, godišnje i pismene.

Član 19

Žalbe

1. Svako fizičko i pravno lice, uključujući nacionalne regulatorne organe, smije podnijeti žalbu protiv neke odluke, navedene u članovima 7, 8 ili 9, koja je upućena tom licu, ili protiv odluke koja se, iako u obliku odluke upućene drugoj osobi, neposredno i individualno tiče tog lica.

2. Žalba, zajedno s izjavom o njenim razlozima, mora se dostaviti pismeno u Agenciji u roku od dva mjeseca od dana obavještenja odnosnog lica o odluci ili, u slučaju izostanka obavještenja, od dana na koji je Agencija objavila svoju odluku. Odbor za žalbe mora odlučiti po žalbi u roku od dva mjeseca nakon što je žalba uložena.

3. Žalba uložena u skladu sa stavom 1 ne smije imati učinak obustavljanja. Međutim, Odbor za žalbe smije, ako smatra da to okolnosti traže, obustaviti primjenu osporene odluke.

4. Ako je žalba prihvatljiva, Odbor za žalbe mora ispitati je li osnovana. Mora pozvati strane otvoreno koliko je to potrebno na žalbene postupke da uruče svoja zapažanja o obavještenjima koje je on sam izdao ili o obavještenjima drugih strana prema žalbenim postupcima unutar određenih vremenskih granica. Strane u žalbenim postupcima moraju biti ovlaštene za usmeno predstavljanje.

5. Odbor za žalbe smije, u skladu sa ovim članom, iskoristiti svako pravo koje se nalazi u okviru nadležnosti Agencije, ili smije slučaj proslijediti nadležnom tijelu Agencije. Ovo posljednje mora biti obavezano odlukom Odbora za žalbe.

6. Odbor za žalbe mora donijeti i objaviti svoj poslovnik.

7. Agencija mora objaviti odluke koje je donio Odbor za žalbe.

Član 20

Parnice pred Prvostepenim sudom i Sudom EZ-a

1. Parnica može biti iznesena pred Prvostepeni sud ili Sud EZ-a u skladu s članom 230 Sporazuma osporavajući odluku Odbora za žalbe ili Agencije u slučajevima kada Odbor za žalbe ne raspolaže pravom.
2. U slučaju da Agencija propusti donijeti odluku, postupak za propuštanje djelovanja može se iznijeti pred Prvostepeni sud ili Sud EZ-a u skladu s članom 232 Sporazuma.
3. Od Agencije će se tražiti da preduzme potrebne mjere za usklađivanje s presudom Prvostepenog suda ili Suda EZ-a.

POGLAVLJE IV

FINANSIJSKE ODREDBE

Član 21

Budžet Agencije

1. Prihodi Agencije sastoje se naročito od:
 - a) subvencije od Zajednice, unesene u opšti budžet Evropske unije (Odjeljak Komisije);
 - b) naknada plaćenih Agenciji u skladu s članom 22;
 - c) svih dobrovoljnih doprinosa država članica ili njihovih regulatornih organa, kako je navedeno u članu 13(8);
 - d) svih ostaština, donacija ili poklona kako je navedeno u članu 13(8).
2. Rashodi će pokriti troškove osoblja, administracije, infrastrukture i poslovanja.
3. Prihodi i rashodi moraju biti uravnoteženi.
4. Svi prihodi i rashodi Agencije moraju podlijegati predviđanju za svaku financijsku godinu, koja se poklapa s kalendarskom godinom, i moraju se unijeti u njen proračun.

Član 22

Naknade

1. Naknade će se plaćati Agenciji za traženje odluke o izuzeću u skladu s članom 9(1).

2. Komisija utvrđuje naknade na koje upućuje paragraf 1.

Član 23

Utvrđivanje budžeta

1. Do 15. februara svake godine direktor mora pripremiti preliminarni nacrt budžeta koji pokriva izdatke poslovanja i program rada predviđen za sljedeću finansijsku godinu i treba proslijediti taj preliminarni nacrt budžeta Upravnom odboru zajedno s popisom privremenih stavova. Svake godine Upravni odbor mora, na osnovu preliminarnog nacrt budžeta kojeg je pripremio direktor, napraviti procjenu prihoda i rashoda Agencije za sljedeću finansijsku godinu. Tu procjenu, uključivši nacrt plana utvrđivanja, Upravni odbor mora proslijediti Komisiji do 31. marta. Prije donošenja procjene nacrt kojeg je pripremio direktor prosljediće se Nadzornom odboru koji može dati razložno mišljenje o nacrtu.

2. Procjenu Komisija mora prenijeti Evropskom parlamentu i Savjetu, u daljnjem tekstu „budžetski organ“, zajedno s preliminarnim nacrtom opšteg budžeta Evropske unije.

3. Na osnovu procjena Komisija mora unijeti u preliminarni nacrt opšteg budžeta Evropske unije predviđanja koja smatra potrebnim u odnosu na plan utvrđivanja i iznos odobrenja na teret opšteg budžeta Evropske unije u skladu s članom 272 Sporazuma.

4. Budžetski organ će donijeti plan utvrđivanja za Agenciju.

5. Upravni odbor će izraditi Budžet Agencije. On će postati konačan nakon konačnog donošenja opšteg budžeta Evropske unije. U slučaju da je to potrebno, mora se dotjerati u skladu s tim.

6. Upravni odbor mora, bez odlaganja, obavijestiti budžetski organ o svojoj namjeri da uvede bilo koji projekt koji bi mogao imati značajne finansijske posljedice po finansiranje njegovog budžeta, naročito bilo koji projekt koji se odnosi na imovinu kao što je iznajmljivanje ili pribavljanje zgrada. On mora o tome obavijestiti Komisiju. Ako drugi odjeljak budžetskog organa namjerava da izda mišljenje, on mora o svojoj namjeri da izda takvo mišljenje u roku od dvije nedjelje od prijema obavještenja o projektu gradnje obavijestiti Agenciju. Kod odsustva odgovora Agencija smije nastaviti planiranu operaciju.

Član 24

Implementacija i kontrola budžeta

1. Direktor mora djelovati kao ovlašteni službenik i implementirati budžet Agencije.

2. Do 1. marta po završetku svake finansijske godine referent obračuna Agencije mora proslijediti referentu obračuna Komisije i Revizorskom sudu privremeni obračun, praćen

izvještajem o upravljanju budžetom i finansijama kroz finansijsku godinu. Referent obračuna Agencije takođe mora poslati izvještaj o upravljanju budžetom i finansijama Evropskom parlamentu i Savjetu do 31. marta sljedeće godine. Referent obračuna Komisije tada mora konsolidovati privremene obračune institucija i decentralizovanih organa u skladu s članom 128 Regulacije Savjeta (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. juna 2002. o Finansijskoj regulaciji, primjenljivoj na opšti budžet Evropskih zajednica⁽¹⁶⁾, („Finansijska regulacija“).

3. Do 31. marta nakon završetka svake finansijske godine referent obračuna Komisije mora proslijediti privremene obračune Agencije, praćene izvještajem o upravljanju budžetom i finansijama kroz finansijsku godinu, Revizorskom sudu. Izvještaj o upravljanju budžetom i finansijama kroz finansijsku godinu mora se takođe proslijediti Evropskom parlamentu i Savjetu.

4. Nakon primanja zapažanja Revizorskog suda o privremenim obračunima Agencije u skladu s odredbama člana 129 Finansijske regulacije, direktor, djelujući na svoju vlastitu odgovornost, mora sastaviti konačne obračune Agencije i podnijeti ih na mišljenje Upravnom odboru.

5. Upravni odbor mora dati mišljenje o konačnim obračunima Agencije.

6. Direktor mora proslijediti te konačne obračune, praćene mišljenjem Upravnog odbora, do 1. jula nakon završetka finansijske godine, Evropskom parlamentu, Savjetu, Komisiji i Sudu EZ-a.

7. Konačni se obračuni moraju objaviti.

8. Direktor mora Revizorskom sudu poslati odgovor o zapažanjima ovih posljednjih do 15. oktobra. On takođe mora poslati kopiju tog odgovora Upravnom odboru i Komisiji.

9. Direktor će Evropskom parlamentu, na zahtjev ovih posljednjih i kako je predviđeno u članu 146(3) Finansijske regulacije, proslijediti sve informacije potrebne za nesmetanu primjenu postupka rješenja za finansijsku godinu koja je u pitanju.

10. Evropski parlament, slijedeći preporuku Savjeta, djelujući kvalifikovanom većinom, mora prije 15. maja godine N + 2 odobriti rješenje za direktora za implementaciju budžeta za finansijsku godinu N.

Član 25

Finansijska pravila

Finansijska pravila primjenljiva na Agenciju mora sastaviti Upravni odbor nakon konsultacija s Komisijom. Ova pravila smiju odstupati od Regulacije (EZ, Euratom) br.

¹⁶ OJ L. 248, 16.9.2002, p.1

2343/2002 ako tako zahtijevaju posebne operativne potrebe za funkcionisanje Agencije i samo uz prethodni sporazum s Komisijom.

Član 26

Mjere protiv prevara

1. Za svrhe suzbijanja prevara, korupcije i svake druge ilegalne aktivnosti odredbe Regulacije (EZ) br. 1073/1999 Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. maja 1999. o istragama koje sprovodi kancelarija za borbu protiv kriminala (OLAF)⁽¹⁷⁾ primijenit će se na Agenciju bez ikakvih restrikcija.

2. Agencija će pristupiti Međuinstitucionalnom sporazumu od 25. maja 1999. između Evropskog parlamenta, Savjeta Evropske unije i Komisije Evropskih zajednica o unutrašnjim istraživanjima od strane Evropske kancelarije za borbu protiv kriminala (OLAF)⁽¹⁸⁾ i odmah će donijeti odgovarajuće odredbe za svo osoblje Agencije.

3. Odluke o finansiranju i sporazumi i instrumenti implementacije koji iz toga proizlaze moraju izričito utvrditi da Revizorski sud i OLAF smiju, u slučaju potrebe, sprovesti provjere na licu mjesta o korisnicima novca, isplaćenog od strane Agencije, kao i o osoblju odgovornom za dodjeljivanje tog novca.

POGLAVLJE V

OPŠTE ODREDBE

Član 27

Povlastice i imuniteti

Protokol o povlasticama i imunitetima Evropskih zajednica primjenjuje se na Agenciju.

Član 28

Osoblje

1. Personalne regulacije, Uslovi zapošljavanja i pravila koja su zajednički donijele institucije Evropske zajednice za primjenu Personalnih regulacija i Uslova zapošljavanja primijenit će se na osoblje Agencije, uključivši njenog direktora.

2. Upravni odbor u sporazumu s Komisijom donijeće potrebne mjere za implementaciju u skladu sa sporazumima predviđenim članom 110 Personalnih regulacija.

¹⁷ OJ L 136,31.5.1999, p.1.

¹⁸ OJ L 136,31.5.1999, p.15.

3. U odnosu na svoje osoblje Agencija će obavljati svoja prava prenesena Personalnim regulacijama na organ za imenovanja i na organ ovlašten Uslovima zapošljavanja za zaključivanje ugovora.

4. Upravni odbor može donijeti odredbe da se omogući nacionalnim ekspertima iz država članica da se dodatno zaposle u Agenciji.

Član 29

Odgovornost Agencije

1. U slučaju van-ugovorne odgovornosti Agencija mora, u skladu s opštim načelima, zajedničkim zakonima država članica, nadoknaditi svaku štetu koju je uzrokovala ona ili njeno osoblje u obavljanju njihovih dužnosti. Sud EZ-a će imati nadležnost u svakom sporu o uklanjanju takve štete.

2. Lična finansijska odgovornost i disciplinarna odgovornost osoblja Agencije prema Agenciji reguliše se mjerodavnim odredbama koje se primjenjuju na osoblje Agencije.

Član 30

Pristup dokumentima

1. Regulacija (EZ) br. 1049/2001 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 2001. u pogledu javnog pristupa dokumentima Evropskog parlamenta, Savjeta i Komisije⁽¹⁹⁾ primjenjivaće se na dokumente koje drži Agencija.

2. Upravni odbor donijeće praktične mjere za primjenu Regulacije (EZ) br. 1049/2001 do 3 marta 2010.g.

3. Odluke koje je donijela Agencija u skladu s članom 8 Regulacije (EZ) br. 1049/2001 mogu biti predmet žalbe ombudsmanu ili postupaka pred Sudom EZ-a u skladu s uslovima utvrđenim u članovima 195 , odnosno 230 Sporazuma.

Član 31

Učešće trećih zemalja

1. Agencija mora biti otvorena za učešće trećih zemalja koje su zaključile sporazume sa Zajednicom kojima su usvojile i primjenjuju zakone Zajednice na području energetike i, ako je to važno, u područjima životne sredine i konkurencije.

¹⁹ OJ 145, 31.5.2001, p.43

2. Pod mjerodavnim odredbama ovih sporazuma uradiće se nagodbe koje naročito određuju prirodu, područje i proceduralne aspekte uključivanja ovih zemalja u rad Agencije, uključujući odredbe koje se odnose na finansijske doprinose i na osoblje.

Član 32

Odbor

1. Komisiji će pomagati Odbor.
2. U slučaju upućivanja na ovaj paragraf, primijenit će se član 5a(1) do (4) i član 7 Odluke 1999/468/EZ koji uzimaju u obzir odredbe člana 8.

Član 33

Dogovori o jeziku

1. Odredbe Regulacije Savjeta br. 1 od 15. aprila 1958., kojima se određuje upotreba jezika u Evropskoj ekonomskoj zajednici⁽²⁰⁾, primjenjivaće se na Agenciju.
2. Upravni odbor mora odlučiti o dogovorima o unutrašnjem jeziku za Agenciju.
3. Usluge prevođenja, potrebne za funkcioniranje Agencije, osiguraće centar za prevođenje za organe Evropske unije.

POGLAVLJE VI

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 34

Ocjenjivanje

1. Komisija će, uz pomoć nezavisnog spoljnog stručnjaka, sprovesti ocjenjivanje djelatnosti Agencije. To mora obuhvatiti rezultate koje je Agencija postigla i njene metode rada u odnosu na njene ciljeve, mandat i zadatke, definisane u ovoj Regulaciji i u njenom godišnjem programu rada. To ocjenjivanje mora da se zasniva na širokoj konsultaciji u skladu sa članom 10.
2. Komisija će dostaviti procjenu na koju upućuje paragraf 1 regulatornom odboru Agencije. Regulatorni odbor će izdati preporuke koje se odnose na promjene u ovoj Regulaciji, u Agenciji i njenim metodama rada Komisiji koja ih može prosljediti Evropskom parlamentu i Savjetu, zajedno sa svojim vlastitim mišljenjem kao i odgovarajućim predlozima.

²⁰ OJ 17,6.10.1958,p.385

3. Prvi izvještaj o ocjenjivanju Komisija mora predstaviti Evropskom parlamentu i Savjetu do tri godine nakon što je prvi direktor preuzeo svoje dužnosti. Nakon toga Komisija mora predstaviti izvještaj o ocjenjivanju svake četiri godine.

Član 35

Stupanje na snagu i prelazne mjere

1. Ova će regulacija stupiti na snagu dvadesetog dana nakon dana njenog objavljivanja u *Službenom listu Evropske unije*.

2. Članovi 5 do 11 primjenjivaće se od 3 marta 2011.g

Ova Uredba će biti obvezna u svojoj cjelini i neposredno primjenljiva u svim državama članicama.

Sastavljeno u Briselu, 13 jula 2009.g.

Za Evropski parlament

za Savjet

Predsjednik

Predsjednik

H.-G. POTTERING

E. ERLANDSSON